

Joanna Tarasiewicz, Maria Nózka
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Komisji Edukacji Narodowej w Lublinie

---

Oferta usług edukacyjnych Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. KEN w Lublinie

Wspomaganie pracy placówek oświatowych – novum czy kontynuacja działań już wykonywanych przez biblioteki pedagogiczne? Według nas jest to rozwinięcie i usystematyzowanie przedsięwzięć, które biblioteki wykonywały do tej pory. Nasza placówka dawno już przestała być miejscem, gdzie tylko wypożycza się i udostępnia zbiory. Teraz jest nowoczesnym centrum informacji multimedialnej i swoją działalnością edukacyjną i kulturalną czynnie wspiera środowisko nauczycielskie, prowadząc działalność znacznie szerszą niż statutowa.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 roku w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych dało nam możliwość rozwijania dodatkowych form współpracy ze szkołami. Opierając się na dotychczasowych działaniach zaproponowaliśmy regularnie współpracującym z nami placówkom uwzględnianie naszej oferty i włączanie jej w proces edukacyjny szkoły. W efekcie Biblioteka podpisała trzy porozumienia o współpracy z placówkami oświatowymi. Objęliśmy współpracą szkołę podstawową, przedszkole oraz specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy.

Propozycja współpracy, którą przedstawiliśmy placówkom, obejmuje przede wszystkim: zajęcia edukacyjne i szkolenia, organizację konkursów, wystawy prac plastycznych, promocję czytelnictwa oraz sporządzanie kwerend, zestawień bibliograficznych i materiałów repertuarowych. Placówki, które podpisały z nami umowy wybrały te propozycje, które uznały za najbardziej dostosowane do swoich potrzeb.

Warto dodać, że wspieramy także indywidualnych nauczycieli, również z tych placówek, które nie podpisały z nami umów. Do nich skierowane są pozostałe formy wsparcia, które nie zostały objęte pakietem współpracy.

Lekcje biblioteczne

Wspomagamy nauczycieli w prowadzeniu zajęć nie tylko z zakresu przysposobienia biblioteczno-informacyjnego, ale także realizacji podstawy programowej oraz procesu wychowawczego. Zajęcia najczęściej odbywają się na terenie Biblioteki. Dostosowując się do potrzeb organizacyjnych szkół przeprowadzamy je również w zainteresowanych placówkach oświatowych. Oferta 40 lekcji obejmuje wszystkie poziomy nauczania. W roku 2013 skorzystało z niej aż 5038 uczniów.

Warsztaty szkoleniowe dla nauczycieli

Prowadzenie szkoleń rozpoczęliśmy od warsztatów metodycznych dla bibliotekarzy szkolnych, których celem było zintegrowanie środowiska bibliotekarskiego, ułatwienie kontaktów zawodowych oraz wymiana doświadczeń. Następnie dołączyliśmy do nich spotkania z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz wychowania.

W naszych warsztatach uczestniczą obecnie nie tylko nauczyciele bibliotekarze. Spotkania odbywają się w PBW (w latach 2012–2013 odbywały się także w filiach Biblioteki). Bierzymy ponadto udział w szkoleniach rad pedagogicznych. W 2013 roku przeprowadziliśmy 22 warsztaty, w których uczestniczyło 256 nauczycieli.

Konkursy

Wspólnie z nauczycielami metodykami organizujemy konkursy promujące piękno języka polskiego, upowszechniające poezję i kulturę żywego słowa wśród młodzieży, jak chociażby zorganizowany w 2013 roku *Powiatowy Konkurs Recytatorski „Cyprian Kamil Norwid – poeta myśli”* czy *Międzyszkolny Konkurs Recytatorski „W krainie wierszy Tuwima”*.

Z doradcą metodycznym plastyki i wiedzy o kulturze Wydziału Oświaty i Wychowania przy Urzędzie Miasta Lublin organizujemy kolejne edycje konkursu *Wspólnie mówimy nie przemocy*. Tematyka konkursu odnosi się do priorytetów Ministerstwa Edukacji Narodowej i Lubelskiego Kuratora Oświaty, dotyczących poprawy bezpieczeństwa w szkole, a jego głównym celem jest promowanie postaw szacunku i przyjaźni wśród młodzieży, kształtowanie prawidłowych relacji interpersonalnych w szkole i rodzinie, wyrabianie umiejętności rozwiązywania problemów bez przemocy oraz rozwijanie poczucia własnej wartości bez potrzeby krzywdzenia innych.

Wystawy prac plastycznych

W ramach wystaw prezentujemy prace plastyczne będące rezultatem konkursów organizowanych w Bibliotece. Promujemy także prace z innych konkursów, w których nauczyciele bibliotekarze PBW uczestniczyli jako członkowie jury. Ponadto organizujemy – przy współudziale doradcy metodycznego plastyki i wiedzy o kulturze – wernisaże, do udziału w których zapraszamy rodziców, nauczycieli i kolegów uzdolnionych plastycznie uczniów szkół lubelskich.

Akcja Cała Polska czyta dzieciom

PBW w Lublinie przystąpiła do akcji *Cała Polska czyta Dzieciom* w 2011 roku. Pierwszym etapem działań było uzupełnienie wyboru lektur i zakup książek polecanych przez Fundację wg tzw. *Złotej listy* czyli zestawu książek pobudzających wyobraźnię, kształtujących wrażliwość oraz uczących pięknego literackiego języka. Następnie opracowano ofertę spotkań i rozesłano ją do placówek oświatowych – przedszkoli, świetlic i szkół.

Nasze zajęcia cieszą się ogromną popularnością w środowisku. Prowadzimy je na miejscu, w Bibliotece, gdzie w roli czytających występują zaproszeni przez nas goście, a także odwiedzamy placówki szkolne i przedszkolne na terenie Lublina.

Kwerendy, zestawienia, materiały repertuarowe

Kwerendy pisemne sporządzane są na zamówienie nauczycieli i pracowników placówek oświatowo-wychowawczych. Największym zainteresowaniem cieszą się tematy związane z pracą nauczycieli (*Godzina wychowawcza – scenariusze zajęć, Trudności w czytaniu i pisaniu uczniów klas pierwszych*).

W ciągu roku bibliotekarze sporządzają kilka większych zestawień bibliograficznych, które cyklicznie zamieszczane są na stronie internetowej Biblioteki, w czasopismach pedagogicznych i bibliotekarskich. Zestawienia są doskonałym źródłem informacji dla nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących, pozwalają zapoznać się z najnowszą literaturą dotyczącą metodyki nauczania, jak i innych zagadnień związanych z oświatą i wychowaniem.

Formy wsparcia dla indywidualnych nauczycieli i bibliotekarzy szkolnych

Wszyscy nauczyciele mogą korzystać z form wsparcia, które nie zostały uwzględnione w pakietach współpracy. Są to następujące propozycje:

- Konferencje dla nauczycieli bibliotekarzy – PBW w Lublinie zorganizowała konferencję bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych i szkolnych województwa lubelskiego *Internet i katalogi online źródłem informacji edukacyjnej*. W fazie przygotowań znajduje się kolejna edycja konferencji *Nie tylko Internet – twórcze sposoby na promocję biblioteki*.
- *Bibliografia Oświaty i Szkolnictwa Lubelszczyzny* – baza zamieszczona na stronie internetowej Biblioteki. Jest kontynuacją wydawanej wcześniej w formie książkowej adnotowanej bibliografii oświaty Lublina i Lubelszczyzny. W bazie nauczyciele mogą znaleźć informacje dotyczące historii poszczególnych placówek oświatowych, imprez kulturalnych odbywających się w szkołach, biografii nauczycieli oraz wiele innych informacji dotyczących szkolnictwa i oświaty na Lubelszczyźnie. Baza tworzona jest w oparciu o lubelskie dzienniki („Dziennik Wschodni”; „Kurier Lubelski” i „Gazetę Wyborczą” – dodatek lubelski), czasopisma krajowe (np. „Ad rem”, „Przegląd Historyczno-Oświatowy”) oraz książki, fragmenty książek i artykuły w pracach zbiorowych.
- Konsultacje indywidualne dla nauczycieli – cieszą się dużym zainteresowaniem. Podczas bezpośredniej rozmowy z nauczycielami bibliotekarzami szkolnymi najczęściej zadawane są pytania dotyczące zagadnień praktyki bibliotekarskiej. Z tej formy wsparcia korzystają także nauczyciele różnych przedmiotów w realizowanych przez siebie działaniach edukacyjnych i wychowawczych. Z pomocą bibliotekarzy docierają do potrzebnych im wiadomości znajdujących się zarówno w zbiorach PBW, jak i w Internecie.
- Promocja literatury z zakresu pedagogiki i psychologii – na stronie internetowej Biblioteki zamieszczany jest co miesiąc wykaz nabytków książkowych, a co dwa miesiące – audiowizualnych. Z myślą o nauczycielach poszukujących informacji o najnowszych wyzwaniach pedagogiki tworzone są pakiety edukacyjne (*Szkoła w ruchu, Wychowanie przedszkolne*).
- Forum dla nauczycieli – w ramach współpracy z lubelskim środowiskiem nauczycieli Biblioteka udostępnia stronę internetową tym wszystkim, którzy chcą się podzielić swoją wiedzą i doświadczeniem. Publikujemy nadsyłane przez nauczycieli scenariusze, programy autorskie, artykuły i prezentacje multimedialne.

Szczegółowe informacje dotyczące usług edukacyjnych oferowanych przez PBW w Lublinie można znaleźć na stronie internetowej Biblioteki¹. Naszą ofertę popularyzujemy także podczas Targów Edukacyjnych w Lublinie, których głównym celem jest prezentacja oferty edukacyjnej szkół publicznych i niepublicznych różnych szczebli (gimnazja, szkoły średnie i wyższe), wydawnictw i innych firm związanych z branżą edukacyjną. Zaproszenie do odwiedzenia targów jest skierowane do młodzieży stojącej przed wyborem dalszego kierunku nauki, nauczycieli zainteresowanych podniesieniem kwalifikacji i wzbogaceniem warsztatu pracy o nowości rynku edukacyjnego oraz dyrektorów szkół pragnących rozwinąć bazę dydaktyczną i techniczną kierowanych przez siebie jednostek. Targi Edukacyjne w Lublinie jako wyjątkowa impreza, prezentująca szerokie możliwości kształcenia w tym mieście, są dobrym miejscem do corocznego prezentowania edukacyjnej oferty Biblioteki.

STRESZCZENIE:

W artykule omówiono ofertę edukacyjną Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Komisji Edukacji Narodowej w Lublinie. Zaprezentowano działania objęte pakietami współpracy oraz propozycje adresowane do indywidualnych nauczycieli i bibliotekarzy szkolnych.

SŁOWA KLUCZOWE:

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Komisji Edukacji Narodowej w Lublinie, wspomaganie szkół i placówek, oferta edukacyjna.

¹ Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Komisji Edukacji Narodowej w Lublinie [on-line]. [dostęp: 17.06.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://ken.pbw.lublin.pl/pbw/index.php>.